

2. Семенюк Ю. С. Збереження семантико-стилістичних та прагматичних особливостей найменувань англомовних кінофільмів при перекладі. Хмельницький, 2020. 105 с.

3. HBO Films. Popularity Ascending.
URL: <https://www.imdb.com/search/title/?companies=co0005861>
(Дата звернення: 30.03.2023).

Степанок Ю., студентка
Могілей Ірина, ст. викладач
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРАГМАТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АНГЛОМОВНОГО ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ЕСЕ У ПЕРЕКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Прагматичний зміст твору першоджерела має бути збережений при перекладі і передусім відтворений за допомогою різноманітних засобів перекладацької еквівалентності, тобто прагматичних трансформацій. За визначенням О. О. Селіванової формально-змістові трансформації з прагматичним компонентом «передбачають зміну форми та змісту одиниць у тексті або у текстових фрагментах з метою збалансування прагматичного впливу перекладу на свого читача» [1, с. 467].

До прагматичних трансформацій відносять засоби перекладу фразеологізмів, а також мегатекстові, фігуративні, аксіологічні та концептуальні перетворення [2, с. 861-865]. У наведених прикладах власного перекладу англомовного публіцистичного есе, книги Девіда Мас Масумото «Чотири Сезони Відчуттів» (“Four Seasons in Five Senses”) найчастіше використано переклад фразеологізмів та відтворення оригіналу через засобами мегатекстових перетворень.

Одним із прикладів перекладу фразеологізма є, по суті, заміна «*a sticky challenge*» схожим еквівалентом «*непростим завданням*», що є його поясненням, зумовлений контекстом: *The art of negotiating a fair price with individuals with whom you do business season after season must be a sticky challenge* // Уміння домовлятися про справедливу ціну з людьми, з якими ви ведете сезонний бізнес, має бути **непростим завданням**.

Наступний приклад містить переклад фразеологізму «*the daily whims of weather*» повним еквівалентом «*щоденні примхи погоди*»: *I respond to the daily whims of weather or the seasonal shifts that delay ripening or speed up harvest projections* // Я реаую на **щоденні примхи погоди** або сезонні зрушення, які затримують дозрівання або прискорюють очікувані врожаї.

Згідно із класифікацією О. О. Селіванової, формально-змістові трансформації з прагматичним компонентом залучають так звані фігуративні заміни, що мають на меті утрату або модифікацію певної стилістичної фігури і впливають на образність і виразність тексту перекладу [2, с. 861]. До прикладу,

відмова від метафоричних виразів у наступному фрагменті призвела до перефразування вислову із збереженням сенсу речення: *Sales remain flat, a retailer's profits soar, and farmers fume // Продажі залишаються на попередньому рівні, прибуток у роздрібній мережі стрімко зростає, а фермери зазнають збитків*. Схожий випадок утрати метафоричного значення фрагменту «*fluid areas of product lines*», заснованого на фігуративному значенні «*fluid*», тобто «*нестійкий, рухливий, несталий, мінливий*», так само демонструє його заміну описовим висловом: *...produce is one of the most fluid areas of product lines // ...продаж свіжої продукції – одна з найбільш активних галузей споживчої торгівлі*.

Класифікація прагматичних трансформацій О. О. Селіванової передбачає залучення мегатекстових модифікацій, присвячених різноманітним нюансам перекладацьких коментарів, приміток, пояснень відсутніх фрагментів [2, с. 865].

Прагматичний ефект збереження усієї інформації, що супроводжує і оригінал, і переклад, викликає специфічні дії перекладача на відтворення місця дії не лише уривку, а усього твору в цілому. До прикладу, фрагмент речення: *The journey of my peaches begins with a hand-crafted flavour, born from a regional advantage ... // Подорож моїх персиків починається із рукотворного смаку, що створений тут, у **Каліфорнії**...* містить згадку про особливий сільськогосподарський регіон США, Південну Каліфорнію, територію вирощування численних сортів американської плодоовочевої продукції, її логістики та продажу, тому вислів «*a regional advantage*» має привернути увагу адресата перекладу саме до цієї частини США, штату Каліфорнія.

Прагматичний сенс застосованого у авторському тексті вислову «*sell it or smell it*», стосовно правильного зберігання фруктових запасів або інших продуктів, перекладено схожим висловом, «*краще продай або ж зіпсується*», адже уся ситуація в цілому потребує пояснення перекладача щодо описуваної ситуації: *"Sell it or smell it" becomes the motto as players turn frantic and desperate and fruit is drastically discounted before it starts to decay and rot and then must be dumped out into our fields // "Краще продай або ж зіпсується" стає девізом, коли брокери поводяться божевільно й відчайдушно, адже фрукти різко знецінюються, перш ніж почнуть гнити і псуватися, а потім їх розкидають серед поля*.

Збереження прагматичного контенту твору оригіналу примушує перекладача вдаватися до застосування низки засобів модифікації прагматичного наповнення першоджерела, до пояснення та розширення фонових знань стосовно теми і проблематики твору оригіналу.

Література:

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Черкаси, 2017. 890 с.
2. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Монографічне видання. Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.